

«Renuncio a contracor perquè l'Ajuntament tingui les mans lliures»

Ramon Palacio s'ha vist obligat a deixar el càrrec per jubilació davant la manca d'acord amb el consistori santcugatenc i no entorpir el desenvolupament del nou concurs

Ramon Palacio, actual Síndic de Sant Cugat. | Sergi Baixas

Ramon Palacio és el Síndic de Greuges de Sant Cugat des del 2017. En els darrers dies s'ha anunciat la seva renúncia per jubilació al càrrec (<http://https://www.naciodigital.cat/santcugat/noticia/4914/acord-contracor-mantenir-buit-deixa-sindic-sant-cugat-jubilacio>), que tenia una vigència de cinc anys, davant la manca d'acord amb l'Ajuntament i amb la voluntat de no "entorpir" la situació de la institució. Una decisió presa a "contracor" perquè Palacio desitjava acabar el seu mandat mitjançant una fórmula d'indemnització amb dietes que li permetés compaginar la pensió amb unes dietes per cobrir les despeses derivades de la figura.

A **NacióSantCugat**, parlem sobre com s'ha arribat a aquest punt i qui s'encarregarà del servei fins al nou nomenament, de la funció "indispensable" que realitza un síndic de proximitat, de les queixes i preocupacions dels santcugatencs durant els darrers anys i dels reptes que encara la sindicatura pel futur.

- L'octubre de 2017 va ser anomenat Síndic amb un càrrec de vigència de cinc anys. No obstant això, el juny passat va comunicar a l'Ajuntament que renunciava al càrrec per incompatibilitat davant la jubilació. Com s'ha arribat a aquest punt?

- Quan vaig ser nomenat el 2017 sabia, perquè tenia l'edat, que a mitjan mandat de cinc anys compliria els 65 anys i passava a la fase de jubilació. En el seu moment, ningú li va donar cap mena d'importància perquè el meu antecessor ja ho va compaginar perfectament: mitja jubilació amb mitja dedicació com a Síndic d'acord amb l'Ajuntament i la Seguretat Social.

"He presentat la meva renúncia a contracor perquè l'Ajuntament tingui les mans lliures i pugui ara convocar un nou concurs amb els criteris polítics que consideri pertinents"

Però quan ha arribat el moment, aquesta compaginació no ha estat possible perquè la legislació actual ja no ho permet. Arribats a aquest punt, jo m'he jubilat. En jubilar-me s'ha hagut de discontinuar la meva relació administrativa amb l'Ajuntament perquè jo estava contractat el 50% del temps i ara, en cobrar la pensió, no puc cobrar cap retribució addicional.

- I s'ha arribat a un acord amb dietes...

- Exacte. No existeix cap incompatibilitat en cobrar una pensió i unes dietes (que mai poden arribar a superar el Salari Mínim Interprofessional), que és el que passa amb el 90% dels síndics de Catalunya que estan jubilats i cobren unes dietes petites per cobrir despeses. Això semblava que és el que hagués pogut ser, però l'Ajuntament ha determinat que la figura del síndic ha de tenir un altre estatus i trobar una nova persona que no estigui en aquesta situació.

- És a dir que vostè estava disposat a continuar com a síndic fins que s'acabés el mandat dels cinc anys.

- Sí, això és el que jo demanava. Però com que no es va arribar a un acord, jo he presentat la meva renúncia perquè l'Ajuntament tingui les mans lliures i pugui ara convocar un nou concurs amb els criteris polítics que consideri pertinents. Malgrat tot, durant el període de transició fins al nou síndic, mantindré les meves funcions.

[noticia]4914[/noticia]

- Junts per Sant Cugat va assegurar en l'últim ple que la decisió l'havia pres a contracor. És així?

- És així. Pensava que aquesta solució transitòria que s'ha arribat mentre es nomena un nou síndic s'hagués pogut allargar mentre acabava el meu mandat. Amb el mateix model de cobrament de dietes d'indemnització. Si és vàlid per uns mesos, hagués pogut ser vàlid per uns mesos més. El que està clar és que jo seguiré aquí fins que hi hagi el nou nomenat. No deixarem l'oficina vacant.

- Durant aquests tres anys i mig, quines han estat les principals queixes veïnals dels santcugatencs?

- Sant Cugat és una ciutat plural, i afortunadament les queixes són plurals. No hi ha un tipus de queixa que predomini significativament sobre les altres. Hi ha queixes de tota mena: de lentitud

municipal, incompliment d'ordenances de soroll, sobre mobilitat i carrils bici; d'arbres que malmeten el mobiliari? Això com a ciutat, ens dona un plus. És bo que tingui aquesta diversitat perquè hi ha altres ciutats que concentren les queixes en determinat àmbit, no deixant de ser una limitació i mancança de la mateixa ciutat presentant problemàtiques molt definides.

"Si l'administració funcionés perfectament, el Síndic no tindria cap queixa"

També cal dir que com que la funció del Síndic és atendre les queixes dels ciutadans quan l'administració municipal no les ha atès suficientment bé. És a dir, que si l'administració funcionés perfectament, no tindria cap queixa. Rebem les queixes de les parts de l'administració que funcionen menys bé.

Palacio assegura que ell volia acabar el seu mandat de cinc anys com a Síndic, però no van arribar a cap acord amb l'Ajuntament. Foto: Sergi Baixas

- En comparació amb la resta de municipis de la comarca, on ens trobem?

- Estem força igualats i hem crescut. Però aquí hi ha un factor addicional que és el coneixement de la figura. Com més coneguda és la figura del Síndic, més activitat. En aquests tres anys i mig que porto al càrrec hem duplicat i quasi triplicat la quantitat de queixes i assessoraments que fem.

És el resultat de l'esforç que hem destinat en divulgació. En relació amb la resta de ciutats del país estem en la part alta respecte a la quantitat d'activitat que gestionem; i encara ho podríem estar més si tinguéssim més capacitat operativa per fer encara més divulgació. Part del camí fet durant aquests anys ha estat enfocat en fer créixer la institució. I ha crescut.

- Durant el curs passat, a Valldoreix només es van recollir cinc queixes destinades a l'EMD (<https://www.naciodigital.cat/santcugat/noticia/3940/sindic-greuges-nom-registra-cinc-queixes-veinals-valldoreix-durant-2019>) . No són poques?

- Nosaltres classifiquem pel destí i no per l'origen. En aquest cas es tracta d'una qüestió sobre la limitació d'atribucions competencials de l'EMD.

[noticia]3940[/noticia]

- S'està fent una bona tasca des del Síndic perquè la ciutadania conegui de la seva existència? Creieu que s'hauria d'apostar més?

- Les dues coses. El creixement és positiu, però no estem satisfets, ens agradaria haver crescut molt més. Tenim un camí infinit per recórrer. Fins fa poc, només érem dues persones i ara en tenim tres; i la nostra funció és atendre les queixes dels ciutadans i supervisar l'actuació municipal. I resulta difícil, per qüestió de mitjans, poder fer aquesta feina de manera efectiva.

La sindicatura de greuges és una segona porta que, quan falla la primera, el ciutadà té on trucar. Però no només és una figura reactiva sinó proactiva: ha de supervisar l'actuació municipal, valorar i fer propostes. I per això necessitariem més recursos. Ara com ara podem fer bé la primera part d'atendre els ciutadans, però en canvi no fem suficient aquesta segona part de supervisió i de suggeriments tal com ens agradaria.

- Podríem dir que amb més recursos la feina seria més eficient?

- Per descomptat. El Síndic de Greuges de Catalunya compta, per exemple, amb un equip de 70 persones dels quals, una cinquantena dels quals són advocats o vénen del món del dret. Aquí som tres persones i no tenim ni un suport jurídic potent ni un equip de comunicació. D'alguna manera som només nosaltres que, d'una manera una mica casolana, amb molt bona voluntat i diria que amb bastant èxit, fem les coses com podem. Dit això, ens agradaria tenir més potència.

- Un reclam que recau sobre la teulada de l'Ajuntament...

- La decisió que un municipi tingui Síndic o no és del consistori. En el cas de Catalunya, la Llei de Règim Local, permet que els ajuntaments tinguin la sindicatura local però no obliga. En aquest cas, Sant Cugat va decidir obrir el seu fa 14 anys. Una aposta ben presa. També cal apuntar que els recursos que es destinen a la sindicatura estan en consonància amb la potència de la ciutat. Barcelona té una oficina del Síndic molt potent. Sabadell i Terrassa, raonablement potents. Sant Cugat, menys, tot i que sembla que la voluntat és potenciar-lo durant els pròxims anys.

"D'alguna manera som només nosaltres que, d'una manera una mica casolana, amb molt bona voluntat i diria que amb bastant èxit, fem les coses com podem"

I és que no és sols la persona del Síndic, són els seus recursos, el seu despatx, el seu equip humà. Si aquest és l'objectiu, Sant Cugat haurà de dotar-lo amb més recursos dels que jo dispo actualment.

- A la presentació de la memòria del 2019, durant el passat ple de juliol, va afirmar que la ciutadania de Sant Cugat és ?exigent? amb l'administració. A què es refereix?

- Això vol dir educació, cultura. Vol dir que el ciutadà té consciència dels seus drets i també de la llei i dels seus deures. I demana a l'administració que facin les coses bé. Creiem que aquesta exigència és bona.

- Durant els darrers mesos hi ha hagut un repunt de queixes en relació amb l'àmbit sanitari arran de la pandèmia. Quines són les principals preocupacions i queixes de la ciutadania en aquest sentit?

- El 2020 ha distorsionat la distribució de queixes. Per exemple, les queixes de convivència han baixat (soroll dels establiments, horaris...); en canvi han augmentat les de l'àmbit sanitari. Problemàtiques en les residències de gent gran, en els tancaments dels consultoris de les Planes i la Floresta, pel tractament en l'àmbit hospitalari que s'ha donat en la MútuaTerrassa (hospitals de referència de Sant Cugat)...

"Promusa va cometre un error d'inici"

Per altra banda, pel que fa al tancament dels consultoris des del Síndic hi estem treballant. Tema CAP, funcionen raonablement bé però amb manca d'especialistes; i respecte als hospitals hi ha hagut col·lapses greus, inclús amb mals diagnòstics. Una situació que destapa la insuficiència del nostre sistema de salut. El ciutadà té tot el dret a queixar-se i reclamar que sigui ben atesos.

[noticia]4390[/noticia]

- L'habitatge també encapçala la llista.

- El tema de l'habitatge és un tema greu. El fet de disposar d'un habitatge que et puguis permetre aquí és complicat i això genera una problemàtica que l'Ajuntament intenta resoldre. Promusa ara estan ben enfocats, però van cometre un error d'inici. En un primer moment, en lloc de fer habitatge de titularitat pública pel lloguer van fer habitatge de venda en condicions favorables. Els que van tenir l'oportunitat o la sort d'aconseguir-los són molt feliços, però ara disposem de poc habitatge públic al municipi. Això ara està corregit, però fins que tinguem un parc d'habitatge públic gran passaran vint o trenta anys. Actualment hi ha molta més demanda que oferta.

Palacio durant la presentació de l'informe del Síndic 2019 en sessió plenària Foto: Ajuntament de Sant Cugat

- En l'últim informe també es destaca un augment en peticions pel servei d'assessorament del síndic. De les 313 actuacions, gairebé un 50% (146) n'eren. Quina lectura en fa?

- Això és molt normal. El ciutadà té una informació genèrica de què és un síndic: allà on pot anar quan l'administració l'ha fallat. Però de vegades ve quan el què li ha fallat no té a veure amb l'Ajuntament. Aquests casos també els gestionem. Atenem a la persona, l'orientem i el derivem on calgui.

- S'ha pogut finalment actualitzar la Carta de Serveis, prevista inicialment pel 2019, però que va acabar sent endarrerida pel curs 2020 per obsoleta?

- No. El maig passat vaig presentar una proposta d'actualització del Reglament i de Control del Síndic. No volia actualitzar la Carta de Serveis sense realitzar abans els passos previs. El reglament defineix l'estructura, el protocol defineix la manera de relacionar-se de la sindicatura amb l'Ajuntament i la Carta de Serveis és un compromís entre el síndic i ciutadà. La responsabilitat per aprovar el reglament i el protocol correspon a l'Ajuntament a arran d'una proposta que el Síndic ja va presentar el maig del 2020. Si això s'endarrerix, publicarem la nova carta de serveis encara que no quedi completa del tot. Per descomptat seria abans de l'estiu.

- Com valora la gestió del conflicte sobre el tribut metropolità per part del govern?

- El tribut metropolità és poc clar amb els seus destinataris i poc clar en la seva fórmula de càlcul. L'Àrea Metropolitana va tirar per la via del mig buscant la solució fàcil i no la justa. L'Ajuntament està

entre l'espasa i la paret i de vegades ha recolzat i de vegades ha criticat. Es va crear una comissió de treball on s'han arribat a unes conclusions de consens

(<https://www.naciodigital.cat/santcugat/noticia/4546/sant-cugat-demana-amb-clarificar-metode-calcul-tribut-metropolitana>) que es presentaran a l'AMB que no són maximalistes però tampoc minimalistes.

[noticia]4546[/noticia]

El síndic el que ha de fer aquí és tramitar les queixes dels ciutadans al respecte i emetre una opinió. Jo vaig dir que tota la normativa del tribut és manifestament millorable i que suggereixo a l'Ajuntament que exigeixi o demani a l'AMB a millorar a qui es destina i com es calcula.

- En les conclusions de l'informe del 2019 deia que la relació del Síndic amb els regidors havia estat escassa. Ha millorat des d'aleshores?

- Continua igual. Això no és ni bo ni dolent. Hi ha altres síndics que viuen a l'edifici del mateix Ajuntament i prenen cafès cada dia i nosaltres que estem en un edifici a part i no els veiem. No vol dir que no hi hagi comunicació, sinó que hi ha una comunicació puntual quan hi ha un tema a tractar.

- Quan s'acabi el procés de transició i deixi de ser Síndic, quins són els futurs reptes de la sindicatura?

- Cap diferent dels que hi ha ara. Seguir treballant exactament igual. Mantenir l'evolució de creixement, consolidar-nos com a institució i millorar la nostra relació amb el ciutadà.